

# اعلان

گرانو او قدرمنو لوستونکو پښتو ډاټ نيت د دې کتاب سره ډيره خواري کړی ده او په ډير عاجزانه طور ئې تاسو ته د مطالعې په غرض ډالۍ کوی د دې کتاب بې اجازت نقل کول ، چاپ کول يا زمونږ نسبت ترې لرې کول نه صرف دا چې اخلاقی جرم دے بلکې ډير سخت منع دی

پښتونستان  
پښتو ډاټ نيت

Distribution ,posting or copying is strictly prohibited  
without written permission of Pukhto.Net

**Pukhto.Net**

**Ketabton.com**

# دار او دلدار

لږ ورته او گورئى رسئى په غاړه  
منصوړ ددار په سر دلدار غواړى

اجمل منصور

ٲول حقوق ٲه حق دمصنف محموظ دي

د کتاب نوم \_\_\_\_\_ دار او دلدار

ديکوال نوم \_\_\_\_\_ ا جمل منصور

کتابت \_\_\_\_\_ محمد رسول ٲيتواکډي

سريانه \_\_\_\_\_ ذوالفقار علي بهتو (پرنسپل) ډکسره

شمبر \_\_\_\_\_ پنځه سوه

د چاپ کال \_\_\_\_\_ نولس سوه اته نوي

قيمت \_\_\_\_\_ ۳۰ روٲي

خورونکي

کالج بک ډٲو ٲوٲي (صوابه)

## منته

لياقت تصور، صادق حسين صادق، امان الله راجي، شبيب ساگر۔  
 جهان زيب سهيل - آصف خان خليل، محمد اشفاق اشفاق، عباس  
 هوتي، مامون رشيد رشيد، پروفيسر عارف خٽک او ابن يار يوسفزے۔  
 داهاغه بناغلي دي چيزه ڀي ڊي ڪتاب چاپ ڪوته او پارولم زما حوصله  
 ڀي يويه دوه ڪره۔

عطاء الرحمن زهير۔ ابن يار يوسفزے

ذوالفقار علي دوسرہ او سيد افضل شاه (سادات گرافڪس لاہور) چي زما ڊي ڪتاب سر پانڻه  
 ڀي هم جوڙه ڪري ده ڊي بناغلو ماسره په ڊي ڪتاب کڻي هر قسم هرسته  
 ڪري ده۔

گران هشر نور البشر نويد او بناغلي هميش خليل دي دوارو زما په  
 ڊي ڪتاب شوڪر بنبي ليکلي دي۔ زه ڊي پورته ذڪر شوو ملگرو او مشرانو  
 سره د سيد قيوم۔ افتخار احمد (ڪالج بڪ ڊپو ٽوپي)  
 د ٽولو غرو هم ڊهره، ڊهره منته ڪوم چي زما حوصلې ڀي اوچتي ڪري۔

اجمل منصور

شهيدان (ٽوپي)

## منصور۔ دار اودلدار

د پښتو شاعري کېنې بعضې زارې اصطلاحات د نوو حالاتو او واقعاتو په حواله دومره په تکرار سره بيانېږي چې هر څوک دغه اصطلاحات يا واقعات زارې دي خو د نوي دور شاعرې په داسې انداز بيان بيان کوي چې لوستونکي له خوندي وړکړي - په دغه کېنې منصور او دار په پښتو شاعري کېنې حالاتو د قد غنونو د نفی کولو له پاره په شدت سره بيانېږي -

زموږ د نوي دور يو ماشوم شاعر اجمل منصور خو په مجموعي توگه د خپلې شاعري علامت هم دار اودلدار گڼل کېږي - او د غني خان د خپلې دې خطاب سره ئې پښتني انصاف کړی دے - اجمل له د منصور خطاب غني خان وړکړی دے - لکه چې هغه ورته پښتني د خپلې دې شعر په آينه کېنې کتلي دي -

منصوره ځکه خو په دار اوختې

چې د آشناراز دې حجروله يوره

اجمل منصور په پښتو شاعري کېنې د دار اودلدار استعمال د علامت په طور کړی دے او د هغه ټوله شاعري مجموعي طور په دغه خيال رنگينه ده - زه ځاني طور دا جمل منصور د بز عمر

د شاعري په حقله دا په دعوه سره وایم چې دا ماشوم د حالاتو  
خیر د وخت نه وړاندې ذهني او شعوري طور بالغ کړی دے  
چې هغه په داسې ماشوم ژوند کېږي دومره ژور فکر لري - حالانکې  
دا جمل منصور د عمر هلکان فقط د کرکټ یا نورو لویو شوق لري  
خودا ښاغلي د پښتو او پښتون وظيفه کوي يو وېش احساس  
رسانظر او پښتون شعور لري - زه دده شاعري ته الهام  
وايم ځکه چې په داسې عمر کېږي داسې آمد ته نورڅه و بېله  
شي ؟ زه د روايت مطابق دهغه شاعري ته دعانه کوم دهغه  
ژوند ته دعا گويم چې خداي وړله ژوند ورکړي نو د پرځه به  
اويکي -

نور البشر نوید

افغان کالوني پېښور

# “ذوالجلال”

---

ٲيلونڪي دهر سوال دے ذوالجلال  
بلٲوڪ نه ڏي ذوالجلال دے ذوالجلال

نه ڊڄانه دے پيدا نه ٿري پيدا ڏي  
نه بدل ٻري ٻه يو حال دے ذوالجلال  
نه ٻه ڇا باندي ٻي ڪار نه ٻي غرض شته  
نه سجد و ته مو لپوال دے ذوالجلال  
هغه خلق ٻه ٿو نڊوني جنتيان ڏي  
ڇي ڊڄانه هم نحو شمال دے ذوالجلال

د منصور ددار ٻه سربه دا اواز وي  
سيال ٻي نشته دے ٻي سيال دے ذوالجلال

ماڻسام مال

ٲيل ٲوپال

# د نوي کال سحره

---

په پښتونو کې به غېرت، مینه او توان راوړي  
در قیاب خېلو په محلت کې به خزان راوړي

په ژبه گونگ دې شمه بل که درنه سوال اوکړمه  
د نوي کال سحره ماله به جانان راوړي

۳۱ - ۱۲ - ۹۲

ما جگر مال

خپل چوپال



ستاد مينې په محفل کينې چې داخل شوم  
ايله اوس په انسانانو کينې شامل شوم

دا چې مې اول ماته په ولاړ وو  
من ې زه در کينې ولاړيمه سائل شوم

ستاد مينې نه به زه څنگه لاس واخلم  
ستا وفا وه چې دنيا سره واصل شوم

اوس د چانه گيله او کرمه جانانه  
زه دخپل ارمان په خپله چې قاتل شوم

د منصور په يارانې دې يقين اوشو  
ددیدن په وخت دې جانده را نازل شوم

ظاھرہ کہ ٲہ غم باندي غمجن زماجانان دے  
والله ڊپرڻي وقار و دروغرن زماجانان دے

پرون مُسکے مُسکے وو درقيب ٲہ خو اکڻي ناست وو  
نن نوا، نواته ٲي کڻي جو ڊرد من زماجانان دے

دوخت قافلوراشي يوتپوس درته کو مہ  
داستاسو ٲيچنتوب دے کہ ٲيچن زماجانان دے

ٲيل عقل ٲرڻي تمام کرم ٲہ مطلب ٲي ٲو نه شم  
اوستاسونظريہ کڻي لابي فن زماجانان دے

منصوره ٲي ٲي کله ٲہ غدل کڻي نامه واخلم  
ٲہ ڊي خبره مانه گيله من زماجانان دے

نه يار رضاشه نه زره صبر پښي  
هر يوارمان مې دلته قتل پښي

اوليدل دېر مې په مېکده کښې  
چې په لمن ټي مونځونه کېږي

دا کوم انصاف دے وه ساقې جاته  
څوک ورته گوربي او څوک مستېږي

په دې کښې هم لا ملگري وايي  
زره گه کره صبر چې هر څه کېږي

زره گه مې او چوي غمونه زور کړي  
د نجيب مرگ چې ماته يادېږي

زما په خيالي جوړ لېونه شو  
منصور يو کوټې کښې ټانله گورېږي

چي بنگلي يار هي په نظر نه راجي  
دنيادي واخله چي دلبر نه راجي

دپر صبر او مي کړو په صبر نه شوه  
روژه هي تپه کپه اختر نه راجي

پرون وعده ئي د ماڅگر کپي وه  
تيري خوري شوې ماڅگر نه راجي

ساتي وپل راته چي دننه راشه  
د پنځاني نه شوک بهر نه راجي

په زړه غمگين يم بي وصاله داسي  
لکه چي شپي پسي سحر نه راجي

د جانان غم پونے کر مه منصور  
په هان دروغو هي باور نه راجي

کری جنتونہ بہ بدل پہ شونڊو  
مُلاکُ خُلہ کینوہ یوخل پہ شونڊو

رشید پہ <sup>(۱۱)</sup> مچ <sup>(۲)</sup> مجروح پہ سترگو <sup>(۱۲)</sup> لیکسی  
هیچا اوندہ لیکہ تکل پہ شونڊو  
پہ تخیل کنبی لپونتوب را وا خلی  
کله چچ را می شی غزل پہ شونڊو  
غاصب می حُکله گنهگار بُولی  
ماتہ دے پاچی شیش محل پہ شونڊو  
پرون ئی ماتہ و پُل خنیل گناه ده  
من ئی شراب خیلہ بهدل پہ شونڊو  
غونپی زیگ زیگ شی پہ ما اور پپنم  
اجمل چچی خُلہ بدم د اجمل پہ شونڊو

د منت د ساقی جام دے  
منجانی ته پی سلام دے

موبز د ژوند په ژرندہ دل یو  
که گورگران دے نو ناکام دے  
دا چچی یو بل پسې ژاپو  
دا پښتوده دا اسلام دے  
په همبر باند پی چچی ناست دے  
هم ساقی دے هم امام دے  
دا چچی لاس کښې ټی جام رپی  
بوډا شوے جوړ خیام دے  
اریانه چوک کښې زورند دے  
په منصور هماغه الزام دے

یار مقطې نه مخکښې ووی  
د پاکل منصور کلام دے

د بنگلي په لټون کښې مې خيالات خواره واره شول  
اول که لږ شان کم وونخواوس زيات خواره واره شول

جانانه ستادولت، زما غربت او د عشق په لار کښې  
شي گبرانه به که دغه تضادات خواره واره شول  
وطنه وايه څنگ به مې له تانه زړه بڼه شي  
مگري چې مې ټول په امارات خواره واره شول  
ما وې يارته به يو، يو سوال کوم چې سبا شي  
پکاچې په مازغو کښې مې سوالات خواره واره شول  
ما بڼې مې ابا سين ته په سلگو کښې دا سې ووي  
تنها شوم چې ټول بنگلي په سوات خواره واره شو

جانان به مې هم اوري هم بې وايي په سرو شونډو  
منصوره که نړۍ کښې دې ابيات خواره واره شول

نېټه ۲۳ - ۳ - ۹۳

خپل چوپيال

مانه چي ٺان ستاڀه جمال کڻي ورک شي  
لکه دستوري تو، هلال کڻي ورک شي

تسبي د لاسونه ٿي او غور ٿين ٿي  
زاهد دستو حورو خيال کڻي ورک شي  
زما زپگه ٿه پونءِ غونڊي دءِ  
ياد سره هم ڀه قيد و قبال کڻي ورک شي  
يار ٻي رقيب ته وئي پروا مه کوه  
دا پونءِ به پشکال کڻي ورک شي  
ستاد جلوي د ليدو تاب نه لري  
کنه مٿن د ڀي په وصال کڻي ورک شي

د ڀا ٺنگل وريل کڻي نه ډوکږي  
منصور د غونډوي زني خال کڻي ورک شي



د چا زلفې لویول هم فنکاري ده  
د چا شونډې بشکول هم فنکاري ده

د حسینو ژړول هم فنکاري ده  
د حسینو خندول هم فنکاري ده  
تش دانه چې ارمان او وژني فنکار شي  
دا خوبونه ثبتول هم فنکاري ده

گوانه دا گورې د هر چا رتډه نه دي  
بلا زړونه درې دول هم فنکاري ده  
یار بېکاه خندا کېني ووېل منصوره  
ستا په شان غزل لیکل هم فنکاري ده

دانه د کلي ماځيگر پاتې شو  
هغه منگه هغه گودر پاتې شو

څنگه منزل ته زر ور اور سپر م  
چچ نيمه لاره کښې د ليد پاتې شو  
آخر پښتون يم بله څنگه و شرم  
د يار غم کور کښې د ځيگر پاتې شو  
اشنا زما د سره کوز نه کړ لو  
د عشق پټه هې په سر پاتې شو  
هې نه خلق پرې خبر شي سبا  
ستاد کور خوا کښې هې څادر پاتې شو

پاکل منصور په جانان هرڅه بائله  
تش د لفظونو جادو گڼر پاتې شو

د ورتلو یم خود را تلو نه یم  
حکله دیارچم ته د تلو نه یم

اختره یم کورے په مارانه شي  
لاد اغیارو د سیالونه یم

سترگو هي سترگونه شراب خبیلی دي  
ساقی عادت دي د پیالونه یم

خله هي سورے اوس په گپو او پي  
اوس دي د ذره نه د وتلو نه یم

منصوره ما باندي از مېشت مه کوه  
ستاپه شان دارته د ختلونه یم

بس که د وفا سندري مٺ وایا  
چپ شه بچ وفا سندري مٺ وایا

یوخل مٺی د زپه نه او یاسله دے  
بپرته د اشنا سندري مٺ وایا  
دا مٺی سرمایہ ده دد مٺی ستري ژوند  
خه وایي مٺی دا سندري مٺ وایه  
غله شه ساه واخله په ټول کلي کښي  
جوړه شوه غوغا سندري مٺ وایا  
خله مٺی ماته ښه ژبه چاری ښه ده  
یارو مٺی چي زما سندري مٺ وایا

نن گل مٺی داسي وې منصوره چي  
تا کر مه رسوا سندري مٺ وایا

مانه زير ڪي دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو  
دا ٻونءِ دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو

زما دڪلي ٻيڪلا ڀاڻي نه شوه  
گور منگي دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو  
چي زما برپتو سره او نختلو  
ستا منگي دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو  
بگهه چي ما پرينه خله ڪين سو دله  
سور اتنگي دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو  
يار هي لاکل زلفو ڪنڀي اڀسني نه وو  
چي پسر لے دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو

چي ما منصور د هانه خوب ڪنلو  
هغه لالے دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو

شونڀي ڊي مڙ ڇيجهه غابونو کڻي پاگل به هي ڪري  
سپوڙ مڙي هڻي پٽ نڪري (اسونو کڻي پاگل به هي ڪري

کله زغمه شم ساخندا درقيبانو سره  
بياراله مڙ راڻه نوبونو کڻي پاگل به هي ڪري  
راته په خط کڻي دا غيارو ذڪر ڪه له ڪوي  
پردي وطن پر دو بناونو کڻي پاگل به هي ڪري  
دومره عادت ڊي ڪرم جانانه چي ڪمرونه ڪري  
په خيل ستم نيلو ٿمونو کڻي پاگل به هي ڪري  
زريگيه هر ڊي منم خودا زما واوره چچ  
گلونه هڻنه ڪري ڊوونو کڻي پاگل به هي ڪري

ساقی منصوریمہ شراب غوارم خمار غوار مه  
راته اوبه ماچوؤ جامونو کڻي پاگل به هي ڪري

# نظم ” جُک “

---

تہ ھی د زپگی گل ٿی  
تہ ھی د پتکی گل ٿی  
مانہ ور کدے نہ شپ  
تہ د پسر لی گل ٿی

ستا وٺہ چنار چنار  
ستا ژوندون خار خار  
ستا خندا بہار بہار  
زپہ زما بیمار بیمار

تہ د لیونی ارمان  
تہ د لیونی گل ٿی

خوند د پ زلیتوب کوی  
خوند پ لیونتوب کوی  
زپہ پہ زلفونوب کوی  
سترگی مسکتوب کوی

شونڊې دې غوټې غوټې  
ياره گلابي گُل ښې

سرې شونډې انار لري  
گُل ورين رُخسار لري  
تور اوربل تارتار لري  
غاړې بانډې هار لري

ما منصور د هوکۀ نه کړې  
وه گُلۀ واقعي گُل ښې  
مانه ورکړۀ نه شي  
ته د پسرلي گُل ښې



پچی ہی پہ بنہ نہ راچی  
نوم پئی پہ خله نہ راچی

مادرته ووی کنه  
مره هغه نہ راچی  
هغه معلوم دے ماتہ  
پہ نیمہ شپہ نہ راچی  
مونینہ تل سانڈی وایو  
مونین لہ پپہ نہ راچی  
یارہ کٹھہر خہ ووی  
مالہ غصہ نہ راچی  
پبئی بہ ہی ماتئی شی خو  
ستاپہ کوخہ نہ راچی

منصورہ ستاپہ وپاندی  
خدا پگو گیلہ نہ راچی

# سَاه

چي دې وينم وييلي کيږم چي دې نه وينم سوزيږم

زه ترکوږي به سوزيږم زه ترخوبه وييلي کيږم

زه د ژوند او مرگ په داسې بريد ولاړيم زړگيه

که ساه اخلمه قتلېږم، که ساه نه اخلمه مرگيږم

# "حسين جنت"

---

نن ٺي هر يوچو پال سوزي  
نن ٺي هر نڪي ٿر پڙي  
هره پڦله ٺي سر توره  
دسرتاج په کت غور څپري  
دمور پلار په مخ کښي ياره  
زوءُ په سرو وينو لمبڙي  
چي دکوره وٺي نه وه  
هغه پڦله سرتور پڙي  
پښتون ورک پښتون تالاشه  
دنجيب سنگر وراڻ پڙي  
خدايه وٺي، خدايه وٺي  
په موبن دا ظلمونه کڙي  
د دوزخ په سرو لمبو کښي  
دا حسين جنت سوز پڙي  
هر ٺاڻي چغڙي دي سوري دي  
زما هر چوپال وراڻ پڙي

زما گل د لږ شو خاورې

گولی هاغسې چلېږي

زلمې سره بنا رسې کښې

نېل وطن ته واده کېږي

نه خو ډول شته نه سرناسه

نه زما پېغلي گډېږي

درقيب په ساز شونو

پشتون هرځای قلا کېږي

نو خدايه وږي، خدايه وږي

په موبز دا ظلمونه کېږي

د دوزخ په سرو لمبو کېږي

دا حسين جنت سوزېږي

وختونود ستم په لاس وهلي یو موبن دواړه  
حسینویه دردمن زړه دېدولې یو موبن دواړه

هر چا ز موبن په غم دخو شحالی تمبل و هلې  
دهر چا په خفکان مل ژریدلې یو موبن دواړه

رپیار و ما دیار دکور چنه پرېښودې نه ده  
رقيب که دجانان چم کښې کتخلي یو موبن دواړه

زما مخکښې جانان ته دجانان په مخکښې ما ته  
کنخل مږ کړه یوبل ته نازولې یو موبن دواړه

تش نوم مویوشان نه دے په کردار کښې مویوشان  
منصوره یار له داربان دې ختلي یو موبن دواړه

خلفو شراب خينل تاتوپي اوويستي  
حڪه ساتي د مېكدې اوويستي

زه دې خبرنه كرمه والوتلي  
خنگه په چل چل كني دې پېنې اوويستي

شينخ چي د تركو په محفل وركه شه  
اوگوره غاړې نه ئې تېپي اوويستي

غربتو روک شي د لاسه هغې  
راته د لاسونه كړي اوويستي

ئې  
تابه منصور غوندي په دار اوختر  
كه دې جانان جانان نعرې اوويستي

# ماڻهن

---

وہ د کلام غڀنہ کڀڻي لوئ شوي يہ  
نوب وينم کہ تہ وے چي ماڻهن تہ حو

جڀب کڀڻي يو پڀسہ درسره نشہ دے  
هسڀ تش پيہ خله وے چي ماڻهن تہ حو

زہ درسره لارباندي قدم ناخلم  
خنڱہ تہ لاختہ وے چي ماڻهن تہ حو

خنڱہ ديخني نہ گوکلہ شوے چي  
بياہ راتہ نہ وے چي ماڻهن تہ حو

ڇا وٺڻ ڇڻي ڀه سينه کيڻي هڻي گوگل دے  
دا گوگل نه قتل گاه ده سور مقتد دے

ته ڀرون سيري گربوان چي چم ته راغلي  
ڇا وٺڻ چي ستا محبوب ڇا وڻي پاگل دے  
ڀڻي چي ستر ڀي شوڀي نوزر ته هڻي وٺڻ چي  
ستا منزل ته زره لا نور سومره منزل دے  
ستا بناست خو ورڻ تر ورڻه سڀوا کڀڻي  
زما عشق خود غربت ڀه ژرند ده دل دے  
ز مليتوب ته دسرو شونڊو وارمان ڀرڀڻ ده  
دڀي ارمان هڻي ايله اوس اخسته ڀل دے  
داسي کس سره ڀه لار باندڀي روان يم  
چي دحق غو بننته کرمه وايي غل دے  
د غزل د پير مخ تگ د عوڀدار شوک دي  
د غزل ژوندون ڀه ڇا باندڀي غزل دے  
د منصور غونڊڀي ڀه دار شوک زورند نه شول  
د پخوانه اوس د عشق قانون بدل دے



جيتي ٻي سادو ٻي ڪليوال ٻي  
تو دشمن محله ذوق پال ٻي

ٿولو ته يوشان ٿول راتو يوشان دي  
ستور ٻي نوري ٻي هلاڪ ٻي  
اوسه پوري چل دوتو نه راجي  
زهره چي اخه ڪر ٻي جنجال ٻي  
اوس ٻي ماڻي اوسنه پوهه شوم  
ياره باڪمال ٻي ڪمال ٻي  
پانڻي ٻي غيبت د تاريخ وکي ڪري  
نري ٻي پستون ٻي ننگيال ٻي  
سربيدر، گروان سيري ٻي ايلي ٻي  
ستا مينه ڪنڀي داسي ٻي بد حال ٻي

اوڪره ما منصور باندڙي از مڀنت ڪله  
ستا دياره دار باندڙي نحو شمال ٻي

# نوء کال دې مبارک شه

اوس په تلو کبې راغورځېږي  
قدم اخلي ورتا وپښي!  
د جانان وينته سپېږي  
کال په کال چې بودا کېږي

زه به څنگه ورته ووېم  
نوء کال دې مبارک شه

دا گڼونه ماشومانه  
دا چې وسه دا خوارانه  
چې دودى پسې ژرېږي  
چې ې خله نه را ټولېږي

زه به څنگه ورته ووېم  
نوء کال دې مبارک شه

چې پالش پالش نعرې کړي  
ماله زره زره زره کړي  
په مخ او بڼکي ې بهېږي  
د چا زره پرې نه خوږېږي

زه به څنگه ورته ووېم  
نوء کال دې مبارک شه

دا نري نري چاچي ڀي  
 دا وري وري پاڻي ڀي  
 ديغني نه چي رپن ي  
 په جامو کڻي نه ڀڙي

زه به څنگه ورته ووښم  
 نوے کال دې مبارک شه

دا چي ناست دے په بازار کڻي  
 ټولي خبر په لويه لار کڻي  
 څوک دده په حال خبر ږي  
 چي په ده به څه ټبر ږي

زه به څنگه ورته ووښم  
 نوے کال دې مبارک شه

نوے کال چي راروان دے  
 دې کڻي مانه يار روان دے  
 يار چي مانه جدا کږي  
 ورپي هي زړه خوب ږي

زه به څنگه ورته ووښم  
 نوے کال دې مبارک شه

د منصور زړه کي پاگل دے  
 د چا مينه کڻي گهاټل دے  
 دم درود پرې نه چلېږي  
 چي په يار پسي در دېږي

زه به څنگه ورته ووښم  
 نوے کال دې مبارک شه

چچي مڙي زورگي ته رانزدې جانان دے  
په شانتي سپين د فالودې جانان دے

زورگيه بس که دومره مه خوب پښه  
غېږ کښې د لږې شان مودې جانان دے

چچي دې د زړه درنځ طيب نه شولو  
زما په خيالې بې فائدي جانان دے

پرونې ماته وپل را به شمه  
نن شوه معلومه بې وعدي جانان دے

منصوره داسې ساتي جانان ووپل!  
ملا د خوارې عقيدې جانان دے

ڪڏهن مستي ۾ راءِ ستل شي بهار ڪنهن  
دڙي وڃي به اونولم گلزار ڪنهن

ستمگره ياره ڪله به لا دروي!  
تورا دسترگو ۾ پيڻن تي انتظار ڪنهن

شهزادگي دشپره غونڊا پيه ماخير ڪري  
ديوسف پشان بد حال شوم ڪرمار ڪنهن

ڪڏهن زمونڊ ڪلي ڪنهن دا سڀي محل نشته  
چا سپيا ڪي دي تپلي ستاسونبار ڪنهن

مانه يودي پونءِ يمه منصور يم  
فرق نه ڪوم پيه دار اوپه دلدار ڪنهن

چپ به شم زرگيه اوس به شه واپم  
چاچاته حالونه به دزيره وایم

بیا جوړې رقیبو لمسولے دے  
یارباندي مي بد لگي که بنه وایم

زه چي ستا غمونو لار کښي پرېښو دم  
اوس به کله چاته پښتانه وایم

سرې ویني رواني مي د ژبي شي  
چاته چي داستان د بېلتانه وایم

ثوک چي پردی ژبه کښي خبرې کړي  
زه منصور هغو خلقوته مره وایم

پتا به اوليڪم رنگين غوندي غزل سپر ليه  
زمونڙيه سيمه باندي بيا راشه يوخل سپر ليه

ستا به ورتگ باندي محفل چي سپره شوه وٿو  
راشه روڀانه که نن بيا هغه محفل سپر ليه

که وي ساقی، که جام، جانان وي بي تا سپر ليه  
وانته چي نه کوی قرار پکنی گوکل سپر ليه

په کوم محل کمو مانيو کني چي ستا هوانه لگي  
هاورې دې شي هغه مانيو هغه محل سپر ليه

پرون رپار چي راله ستا دراتلوز پرے راکو  
لايم تراوسه په انتظار باندي اجمل سپر ليه

هله پوئے به درقيب په چل اوول شي  
چې داخل زما جانانه په مقتل شي

تاته هله به د بل احوال معلوم شي  
چې سورے سورے د ننه په گوگل شي

اے صابره ته به څنگه صبر اوکړې  
چې په تپو قو، تپو قو کېنې پي د زړه غل شي

ملا جانانه تانه هم به جنت هېر شي  
که اوده چرته و بشکلي په څنگل شي

ته ا جمل پوره ا جمل نه پي ا جمل  
ته ا جمل به هله شي چې سم ا جمل شي



زه منصور پيد زره سالال يمه دتركو  
هم په طمع دوصال يمه د تركو

عاشتي كښي به ثوك كوم يوسوال وكړي  
زه منونكي دهر سوال يمه دتركو

دنياوي كار مانه نه كپښي يارانو  
چي ا نښته په جنجال يمه دتركو

چي په مخ پي دوينتو خطونه راشي  
د پر خنده په دغي حال يمه دتركو

داچي ما اجمل د خان په نحو كښي كښي  
محلته او كليوال يمه دتركو

زير گے غواري لال نون چي ميو و نونچ او سپدل  
نورننه کينبي زمانه ابادو کينبي او سپدل

پرو امة کپره زير گيه که دا سخته پتا را غله  
هسرت چي دے ديار تور و کچي کي چي او سپدل  
رو کينبه ملا جانه نوردي نه اورده و عظونه  
ديار سره کوئم به مپکو و کينبي او سپدل  
بز ترس په ما او کپره غنم رنگيه جانانه  
ترخويه زه کوئم ستا په کوخو کينبي او سپدل  
مظلوم باندي چي ظلم ته غيبرت واي ملگرو  
حُم نورننه کوئم دلته پښتنو کينبي او سپدل

منصوره پونيه خان په يار باندي قربا کپره  
که غواري منصوره په شان زير کوته او سپدل

ياد گيرنه؛ دا غزل ماد تي وي پرو ديوسر مسعود شاه صيب

طرحه؛ اے عشقه زيره چي خوش کرل په سړمو کينبي او سپدل په طرحه

ڪله ڪپڙي ڊا سڀي بل چي هان له يار ڪرم  
ستانه نه شمس صرپد له هان به نوار ڪرم

ڊا زما ڪم عقلتوب نه دے نورخه دي  
بنڪله يار هي تل تپد با سي زه اعتبار ڪرم  
رنگ هي زيرو وي پڻي هي رپي په بد حال يم  
ستا په وړاند هي گل مخيه چي گفتار ڪرم  
چي يو حط وايي زما نامه وانخلي  
لپو نه يم به بيا هم دلدار دلدار ڪرم  
پرون ته هم زما مل وڀي ماسره وڀي  
فتويٰ گره نڊي وڀي گنهگار ڪرم

منصور دي باندي خو شمال يم ته گرم نه ٿي  
چي نري ڪنڀي دي دنسڪو توبه ڪار ڪرم !

خه پيکه غونده کښې شپه ده  
خو يارخوا کښې دے خوبزه ده

ستاد زره نه به اونه څي  
زما مينه پښتنه ده !!  
حم ورحم ديوې بلومه  
ستا فرقت کښې شوکيره ده  
زما خله کښې ديار نوم دے  
اور شېخ په خله توبه ده  
زندگي زمونږه خه ده  
يو غزل دے يو ټپه ده

يار دې رانه کرلو ربه  
د منصور دغه گيله ده

اے زما زره زما خيگره خه شوپي  
زما دزه نه ناخبره خه شوپي

زه خو ژوند یم ستاد مينې په نوم  
د پياځي مينې نه منكره خه شوپي  
په هغې لويه ورځ به اور كښې سوزي  
وه د مونځونو سوداگره خه شوپي  
صبا به هر ځاے كښې دا چغې آورم  
اخ د لفظونو جادوگره خه شري  
نيشته دے پېغلي نه منگي په ترڅ كښې  
زما دخوار كلي گودره خه شوپي

چې دې زما په زړگي لوبې كرلې  
وايي منصور چې ستمگره خه شوپي

مياشتني ليكوال

پېښور

زه بيا حهٔ كوم د روم و شام بنكلي  
خوا کښې چې هي وي د بټگرام بنكلي

چې موټره چاسره ياري نه کړي  
دا سې اموخته شول د اسلام بنكلي

ماسره که تاياري پالې وه  
اوس به په دنيا نه وو بد نام بنكلي

موښ خو په کنځلو کښې هم نه يادې  
نور خو کوي هر چاته سلام بنكلي

دا چې وعده او کړي بيا يې ماته کړي  
دا منصوره دے زما د قام بنكلي

# ”زما ژوند“

---

زمانه نور زما د محبت پښتنه مه کړي  
پټنگ په شان مېن سوزېدو کښې مې ژوندون دے

د قبه که هر څه او کړې صبرو له مې ترې نه شي  
د دې کوڅو ملنگ يم دې کوڅو کښې مې ژوندون دے

زما د لېون سوې به درته څه او وېم جانا نه  
نه مړو کښې حسابېنم نه ژوندو کښې مې ژوندون دے

---

نه ٻي شم چي ورڪول هغه شے غواڙي  
مانه هي زرڪه دچا زرڪه غواڙي

اوس به بنه ٻه تره مزدوري ڪوٺ  
گل چي اوس ٻه اوله ڪورڪه غواڙي  
دا ستا ٻه دولت ستا ٻه محل نه ده  
مينه صفا زرڪه صفا تنده غواڙي  
وينه دزرگي دي پرپنه اوشيند ڪي  
ثوڪ چي ٻه نچل ڪلي ڪنڀي سپرڪه غواڙي  
خنڪ به يارانه ورسره اوپالم  
هر ما بنام چي خوله ڪنڀي انڪه غواڙي  
سل حله هي اوباسه دزره نه خو  
نه صبرپني بيا هغه سره غواڙي

ڙوند ٻي ورله ٽول خاوري ايرپي ڪپلو  
اوگوره منصورته بيا هغه غواڙي



ستا په یاری کښې بلا زرو ونولمې واخستلې  
د بلا خلتو ایمانو نو لمبې واخستلې

خان ته په کمه خله مالیار وای زه یو نه شوم  
پچې دې گلزار کښې سرو گلونو لمبې واخستلې  
ته خپل محل خپلې ماڼۍ کښې څنگ خوشحاله اوسې  
زموږ د خوارو گسروانو نو لمبې واخستلې  
په تاسو هېڅ نه کړي اثر د ښار پې درده خفته  
زما کابل کښې پو پالونو لمبې واخستلې  
مخ په نقاب کښې پتوه ناترسه ظلم مه کړه  
ستا په لید و خو نظر ونو لمبې واخستلې  
ستاد وصال په طمع طمع په ماعه او نه شول  
په ژوبل زړه کښې پرهر ونو لمبې واخستلې  
پخته به ناستې وي قیصې د درخانې به کوي  
کولپې پر تې دې تشو ورو نو لمبې واخستلې

عجیبه کار د پچ په تا هډو اثر نه کوي  
د منصور آه سره دارونو نسې واخستلې

ٿومره سادھ ٿوب ڪنڀي دڀي هونڀيار ڪرڻ  
گُله ! تا دنڪلو ٿوبه ڪار ڪرڻ

را شه ڇڀي نن دا خبره پينه ڪرڻ و  
زه به دڀي ترڪڻي انتظار ڪرڻ  
ماتھ جوڙ دڀاسه پا گل نشته دے  
تل په غنم رنگو ڇڀي اعتبار ڪرڻ  
ڪم ٻي رنجي ڀي درته اوستا ڪرڻ  
ڪم، ڪم ستمونه به ڀي شمار ڪرڻ

ماتھ ڀي نچل گناه په گوته نه ڪرڻ  
زه منصور ڀي ٻي گناه په دار ڪرڻ

لپونے یم ما پر پی کرے اعتماد دے  
خبر نه و م پی بیل نه دے صیاد دے

پی له تانه لکه کور بغیر د موره  
ستاپه سرخو پی دزره چو پال آباد دے  
زه پی ستا کوچی ته راشم په قرار شی  
ویر ژر له زره می هر هائے کبني ناباد دے  
چی دانه وی پستو خه پستانه خه کا  
پستانو کبني خو دکار شه اتحاد دے  
هېچ اثر پر پی زما آه و فغان نه کړي  
زما مخکبني زما چيل اشنا شيداد دے

وه رېباره نن پاگل منصور ته وايه  
ستا دلاسه می ژوندون تباہ برباد دے

انحر به شي په نچلو کړو پښېماني قاتلاڼي  
ترخوبه ارمان وژني قاتلاڼي، قاتلاڼي

نازونه قاتلان او اداگانې قاتلاڼي  
ژوند ښه ارمان ښي وژني خنداگانې قاتلاڼي

منت درته کوم گور ښه له مانه لرې نه شي  
زرگه ښي خوښوي ستاسو پشاني قاتلاڼي

اثر پرېسته کلابه زما آه فغان نه کړي  
بوځي ښي قتل گاه ته ښي ايمانې قاتلاڼي

منصور د دار په سر چغې وهي او داسې وايي  
ددي نه سپوانشته سزاگانې قاتلاڼي

نادان زير گے هي ستاديدار غوار ي  
بيا سوز پده په سور انگار غوار ي

ملا صپ شابه دم درود او بنايه  
نيسل د تورو زلفو مار غوار ي

ستر گي يوخه او زير گے يلخه واي  
زير گے قرار ستر گي خمار غوار ي

په غوښتون نه په اخستو به کپږ ي  
ثوک چي په خپل کور کښي اختيار غوار ي

لب ورتنه او گور ئي رسئ په غا په  
منصور د دار په سردلدار غوار ي

دڙهه ۽ ٻه ڪور ڪٽي هي لٽو ٻي گلهه چرته ڪٽي وڃي  
مادخيل درد سندڙ ڪو ٻي گلهه چرته ڪٽي وڃي

ستايه سروايه ماد ڪوم از مڀنت نه ٽپنته ڪري  
دنيا ۾ نه ته ۽ هي ڇولو ٻي گلهه چرته ڪٽي وڃي  
ٽيڪه بنگري پانزب ۾ وڃول ورجل ۾ خورشو  
ماتنه راستو ٻي وي همزو ٻي گلهه چرته ڪٽي وڃي  
قسم د مينڀي ٻه پاڪيزه مقدسه نامه  
مايه قدم، قدم يادو ٻي گلهه چرته ڪٽي وڃي  
زه ٻون ووم دوقايه مطلب ڇهه پوهدم  
جا ۾ هي ستا ڪو ڇهه ڪٽي شلو ٻي گلهه چرته ڪٽي وڃي

منصوره پرڀن ده ديوي خبري راڪره خواب  
چي ٻه ماڻهي هاوري امارو ٻي گلهه چرته ڪٽي وڃي

داچي نه ڊي درجي نواله غٽ سڀ ڏي  
خوار ڏيکيه جو رڀي ستا خوبن شو ڏي ڏي

دجانان مخ گلستان بربٽي ازغي ڏي  
دگلاب په شان ڀي يو يو اننگي ڏي

پښتون ياره د ڊي خبري مڙ ڪره  
وخت په منډه رانه زغلي ڳرند ڏي ڏي

خه ڪه عمر ڀي اويا کلونه تپر شه  
لاخو فکر د بزمي بابا زلمي ڏي ڏي

زما بد ڀي شي اوخوا خواته ڀي ڪپڙي  
دا منصور خو عجيبه شان پون ڏي ڏي

سڱرو بس ڪرڻي دو فاسنڊر ڀي ڇله وائي  
دلته دميني او بنڪلا سنڊر ڀي ڇله وائي

زه خوزره ستره ڀي ڀي يارانويه ڦلاري پر پند  
ماتھ ڊجام او د مينا سنڊر ڀي ڇله وائي

په داسي رنج باند ڀي اخته ڀي ڀي طبيسا جانان  
د درد، پرهر او ميسا سنڊر ڀي ڇله وائي

رندانو نوش ڪي ڀي سر ڀي خوب ما زغه ڀي ڀي ڀي  
خمار، خمار ڀي ڀي ڀي ڀي ڀي ڀي ڀي ڀي ڀي ڀي

زما په ڙونڀي منصور نوم په تاسو بنه نه لگيد  
زما په مرگ باند ڀي زما سنڊر ڀي ڇله وائي



غنم رنگے دے کہ توں دے اوکہ سپین دے  
ماتہ هر یو دیوسف پشان حسین دے

دازموون دباغ غوچی پہ فریب و ژنی  
د مالیار لباس کبئی راغ نو کھل چین دے  
خه بیرون نو باران لاروه کندهی کدی  
اے رپاره نوبه راشی اسمان شین دے  
خاورپی ژوند کبئی دستی سندرپی وایم  
داسبق راته بنودله اباسین دے  
ماپرون و پیلچی نوم به بی ترپی هیر شی  
لا تراوسه ورته یاد دے یار زهین دے

د آشنا دخلی کنخل ته چرته رسی  
که غزل د منصور هر خومره رنگین دے

جانان په ستر شو د کوره بهرنه را وځي  
که در قیبه و پېغوره بهرنه را وځي!

ستا اواز پېترني پېښې د ملنگي مه کوه  
روک شه رقیبه سپکه سپوره بهرنه را وځي  
د ښار ماڼۍ د لوگو دک بازار زمانه لگي  
هغه د ښار د لوگو شوره بهرنه را وځي  
زما مثال لکه د مړي دے د یار مینه کښې  
سرے په خپله د خپل گوره بهرنه را وځي  
دا یو ویشتمه صدی خه که دوه ویشتمه راشي  
خو پښتنه گورے سر توره بهرنه را وځي

ساقی و پل چي دا منصور راته پاکل ښکارېږي  
په رضا خه کوي په زوره بهرنه را وځي

هم ٻي ارمانوننه ستا کاتھ وڙني  
هم ٻي ستا قاتلي ستر کي زيء وڙني

خدا ۽ خبر په دوي باند ٻي چاڙه او کړل  
گوره پښتونو ته پښتانه وڙني  
تاچي ٻي يادونه زيء کښي وڙني  
کوم پښتون په کور هيلمانه وڙني  
تاڪه د زيء راز ووهي په دارشوله  
مايه هم ديار په طرف تله وڙني  
تاته گناه نشته دے پروا مه کړه  
مانو دا خپل زيء دا خپل ماڙغه وڙني

خه کنه هغه خو انا الحق ووي  
ماڙه کڙي ما منصور په خه وڙني

# ”سَمَن“

د انور سيد چراغ لور

خدا ۽ دڀي لويه كره بليبي  
مورا او پلار ته نازو لڳي  
د طارق په مينه مستي!  
د بخشو ذره غندلځي!  
د بابا په مخ كښي ته هم  
فرشتو نه ځني ښكلي

كاش كه ستا په شانتي گل هم  
زما كور كښي اوسېد لے

اے روږږي اے نازيني!  
اے سَمَن اے گل رنگيني  
ته په خپله ځي تکه پينه  
بيا جامي مۀ اچوه پيني  
د بايي ذره قرار ځي  
د انور د بدن وينې

كاش كه ستا پشانتي گل هم  
زما كور كښي اوسېد لے

بخشور تاتہ خوشحال پڙي

چراغ ستانه چا پپر پڙي  
گلان ستاپه هوا کني ٺاندي  
سپر لے ستاخر لے لکڙ پڙي  
اے سمن دهر چا زره کني

بس دا يو حسرت و سپڙي

کاش که ستا پشانتي گل هم  
زما کور کني او سپد لے

تہ يو گل يوه غوتي ٺي

يو حسينه لولکي ٺي

د حسينونه حسينه

درگ کلي شهزادگي ٺي

ستا خندا سره سپر لے شي

خه عجيبه بنا پپر پڙي

کاش که ستا پشانتي گل هم  
زما کور کني او سپد لے

اے زما د زره ملگري

اے سمن اے جادوگري

تا تصوير د مينې جور که

اے د مينې انځورگري

ستا منصور په تا قربا شه

اے رو پڙي اے جادوگري

کاش که ستا پشانتي گل هم

زما کور کني او سپد لے

دي خوابه خوابه ۽ ڀي د قيصي خلق  
خه رنگ دي لاساد بنارڻي خلق

تاچي ڀي ريښي ريښي گربوان گنڌه  
وو په تماشه ٽول د مڀي خلق  
ته چي ماسره په څنگ کښي اوږيږي  
يم جبران په خه اخلي لمبي خلق  
يو رقيب خونه د ځي به پوځي شي  
څنگ به پوهوم د ڀي د کوڅي خلق  
يو ارمان ځي دوي له پوره نه کړلو  
خه کري خدايانوته سجدې خلق  
داراته د خورونه خوابه دي زيات  
دا زما د کلي ڀي اسري خلق

مرگ نه د منصور روستوبه اوگوري  
هر ځاي کښي ۽ اوستاي نغي خلق

وخت ٽپري پري نه خپل کور کڻي په ترڅي خپلي  
شي تمام جهان خور لے په خوبږي خپلي

هر يو کس به ستاد ظلم مخ نيوے کړي  
وه ظالم ته به چا چاله ترږي خپلي  
آه زړگيه تار بنځيا وږي زه پاگل وم  
بچي د سوک نه سمپږي دا کږي خپلي  
د انصاف طمع به خنځه تر بنه او کړو  
چاچي کړي زمونږ په وينو باندې سرې خپلي  
زه د لادو بادو پر بوتلم زړه مست دے  
نه هېرېږي مې سرې شونډې او اوږې خپلي

چي بناسته کلاب مستي کړي زړه کښي وایم  
کاش چي بڼکل ټي کړم منصوره په دې خپلي خپلي

# ”بر شانتې صبر او ڪره“

نن تور ڪارغهُ چي ريلئِي د پاسه ڪان ڪان ڪول  
 نن چي تڪري مي خور لے د رشل د پاسه  
 مانه خه پته وه جانانه چي به ته را درومي  
 ماخونه سردے گومنج ڪرے نه مي لاس وينجھي  
 زه خولاهاغسي د بوال باندې ثوپيا کي تيم  
 خوبه جانانه دوفايه خاطر صبر او ڪره !!  
 ته ورشه ڪيننه د چنار لاندې شپلي غبر وه  
 زه به جاھي او وينجھم هان له به مڪشي او ڪره  
 ته په شپلي ڪنڀي غبر وه مي دنباسٽ سندر ڀي

زه به غويان پتھي ته بوخمه گيا به او ڪرم  
 ته را پسي روستو چو که په لاس را منڀي وهه  
 په شنو و ابنو ڪنڀي به اوده شوغوان به مونڙ او ترو  
 ته به شپلي غبر وڀي زه به ڀي ستام تپو ڪنڀي

نو

بر شانتې صبر او ڪره دا سوپيا کي بره ڪين دم



هېڅ پوه نه شوم خوار نصيب دې راله خله راكړو  
خوار خودې كړم ذهن اديب دې راله خله راكړو

چې دې مټن كړم ستا مننه خو پيوس كوومه  
په محبت كښې دا رقيب دې راله خله راكړو  
بېگامونځ نه پس يوځان دعا كښې داسې وو چې  
شاهي و طن كښې دا غريب دې راله خله راكړو  
هم هې ارمان قتلوي هم هې پرهرونه چې پرې  
قاتل جانان، هوبنيار طبيب دې راله خله راكړو  
دلته شراب او تخنيم كه واورم د خطيب خبر چې  
خدايا يوځائې شراب خطيب دې راله خله راكړو

مډام كړي ناسته درقيو په ټولي كښې ربه  
منصور چېرېان يمه جيب دې راله خله راكړو

که ستا خوښ نه يم ستا د غم خوښ يم  
بغير لاسا د ټول عالم خوښ يم

ستا په سر هر چاله بښگره کوم  
خکه خوزه دې د ټول چم خوښ يم

مانه بغير په چا ستم نه کوي  
خوزه دې هم په دې ستم خوښ يم

قسم دې کړې مانه نه جاروحي  
غربتته زه دې جوړې سم خوښ يم

پچې درقيب په سر خه وپلې نه شم  
منصوره خکه د صنم خوښ يم

قدي کرم نحو قاتلاني نه شوې  
سترگي په خپلو کړو پيښماني نه شوې

چې د هغه نه مې ځان او نغارلو  
بښې يرغندو پيله رواڼي نه شوې  
زړه مې بودا شه نظر کار پرېښوده  
مراوي د بنکلي اداکاني نه شوې  
ما هر قدم ستا د قدم پشان کړو  
افسوس دے ته زما پشاني نه شوې  
ښکاري خه کوي ځواني ختمه شوه  
ختمې دې ياره سزاگاني نه شوې

منصوره هسې دې ځان رو بائلو  
د محبت لارې رو بناني نه شوې

اوبنکي ۾ ٻه مخ باندي راماتي شوي  
ته ڇي دوفالاره کڻي پاتي شوي

اوس به د ملا دخوانه پاسم  
بيا د محبت سنڌري زياتي شوي

ماڇي پکڻي هاور ڇي په سرنوستي وڇي  
من هغه کوڇي زمانه پاتي شوي

نه پنڄلا کڻه لو نحو مجبوره شو  
اوبنکي ڇي اشناته ننواڻي شوي

کري منصور خبري درقيب دڄم  
حکه ڻي حوصلې دزره ميراڻي شوي

زه گنهگار یم ما گناه کړې ده  
چې کله رنگ سره وفا کړې ده

زه د هر چا په غم شلگی وهم  
هر چا زما په غم خندا کړې ده

ماته ئې خبرې د ځوانۍ مرگ کړي دي  
ما ورته ټول عمر د عا کړې ده

اوس راله سر باندې لاسونه راښکي  
چا چې زموږ د سر سودا کړې ده

څنگه په دارې خپړوي او کنه  
منصور خو هاغه گناه بيا کړې ده

زرگے ھی نہ لگی رپبارہ اوس پہ دې کلي کبې  
زرگے به خه اولگي نشته دے زرگے کلي کبې

چې ستاد بيار په دروازو باندې دنه شومه  
مانه شو پاڅي هغه شور هغه منگے کلي کبې  
يارته سلام نه پس رپباره داسې ووايه چې  
بغير لمانه ايسار پښي نه سپر لے کلي کبې  
ستا انتظار باندې به ژوند ستاپه کوخه کبې پټرکړم  
زمانه نه دے پاڅي هېڅ پوله پټې کلي کبې  
صبا په لوتے سفر روان يم مروره ياره  
او گنه دا ھی اخيري ماڅگرے کلي کبې

زما رفیق دے ځکه نه دا ځم منصوره ياره  
د يار غمونه به ھی زر کړي لپونے کلي کبې

داد سرو شونڊو ارمان به ۾ پاگل ڪري  
ڇهره زرده ڇي نادان به ۾ پاگل ڪري

حُڪه نه درحُم اشنا زما يقين دے  
ستاد کلي ماشومان به ۾ پاگل ڪري

زه بے حُنگه پوهوم نه پوهين ڀري  
دا سادہ بادہ جانان به ۾ پاگل ڪري

بڙ پده ده باندي هم اوڻينه ڇي نشه شي  
ساقِي جانہ ملاجان به ۾ پاگل ڪري

خه پاگل زرگي پاگل ڪرمه منصوره  
خه ڀي مڃي دجهان به ۾ پاگل ڪري

زه شاعر يم د بناستونو طلب گار يم  
د سپرلي اوسرو کونو طلب گار يم

زه په خوانه خوانه دل کړم دوخت ژرندې  
خوزه اوس هم د جامونو طلب گار يم  
درقيب سره جنگونه هې يادېږي  
ستاد مينې د جنگونو طلب گار يم  
چې مدام راسره پته هائ يوخائ وي  
ستاد ياد ستاد غمونو طلب گار يم  
تورو زلفو دې ژوندون راله ايرې کړو  
ستاد شونډو د سرونو طلب گار يم  
ما او تا چې پکښې يو وو که هغه وي  
زه په وينه د خوبونو طلب گار يم

پروا مه کوه رقيب يوخل نه دے  
زه منصور يم د دارونو طلب گار يم



لڪه ماشوم ڇڻي بنا ريه ڪنڀي ورڪ شي  
داسي ۾ي زرهه ستاننداره ڪنڀي ورڪ شي

ڇڻي دڪل مڻي مخ تته اوگور مه  
زما دردونه په سينه ڪنڀي ورڪ شي  
ڇڻي ستاد زلفويه خنڪل ڪنڀي ورڪ شم  
لڪه مېلمه ڇڻي توره شپه ڪنڀي ورڪ شي  
موبزه ڇڻي اوڻڻيو ايله خود ڪنڀي راشو  
زاهد ڇڻي اوڻڻيو مڻخانه ڪنڀي ورڪ شي  
بيا ورسره تاله وفانه بناي  
زمار قيب ڇڻي ستا کوڙه ڪنڀي ورڪ شي  
د نوي دور ديار به خه اووايم  
راحت ڪنڀي راشي په غوممه ڪنڀي ورڪ شي

د منصور يار به ڇوپه زرهه ڪنڀي وي ستا  
خه ڇڻي زور شي مقبره ڪنڀي ورڪ شي

# ورڪ نه شي

---

گل د دوارو سترگو تو، که چي ورڪ نه شي  
يا ٿي گل غوندي سمور که چي ورڪ نه شي

په صحرا باندي روان ٿي د يار غم دي  
يا سندرہ که يا شور که چي ورڪ نه شي

وه رپاره دا زما دا شناڪور دے  
ورته دوه سترگي خلو رکه چي ورڪ نه شي

زبره وي خبر که هر شخه ورڪ شول پروانسته  
د يار غم په اوبو و سور که چي ورڪ نه شي

چي دڙي د سپينڀي مينڀي تور وا نخلي  
زرهه به هي ستاڀه زرهه ڪنڀي ڪوروا نخلي  
پام ڪوه سترگوله زور مهه ورڪوه  
د زرهه دنيا هي چرته اور وا نخلي  
ددهه ڀه هر وجود به خه تڀر بندي  
چي ڀي قدم ڀه هوا دگور وا نخلي  
دلته به خنگ غريب ڀه خڀه موڀي  
چانه روڀي چي قرض پوروا نخلي  
دنوي دور بنڪلي به خيل دڙي ڪڙي خو  
ستاڀه سر هيچرڀي به تور وا نخلي  
بياخو منصور ته دے دروغ به وايي  
گل نه چي پاڻهي خله ڀه زوروا نخلي

ڀه ڪومه خله به هان ته وايي منصور  
چي ستاڀه مينه ڪنڀي پڦوروا نخلي

ديار پينده خله منده ده

زما مينده هم رينه ده

دبوسې سوال مې ترې اوکړو

يا غبرنه کړي يا کنه ده

ما به غرق ما به تباه کړي

چې عادت په چينه ده

يو ما بن ته خته نه شي

بل دې يو يو سپر پينه ده

ستاد زلفو د باد وړاندې

د منصور مينه بڼه ده

د زرهه پيه کور کښې ياس ساتم خو پونه نه ساتم  
صفا ډوډل چې نور پيه زرهه کښې دے نه ساتم

بغېر د ياره چې په ماباندې د خانه گران دے  
رقيه زه د زرهه پيه کور کښې بدل سرے نه ساتم

د جانان کروتو کروتو بر پتوسره اوننه نخلي  
د دې د يرې نه په پوزه مخکے نه ساتم

تاسره مينه کوم مينه درنه غواړم گله  
د زرهه پيه د شته کښې د بغض تر غلے نه ساتم

ماد منصوره نه چل زده کرے دے غرور نه کوم  
تندے مې روني وي چاته وران ويچار تندے نه ساتم

تہ زما پہ نوم شرمین بی زہ خوشایہ نوم بد نام یم  
دا سپی ہیر بہ دپی کوم کلمہ، خنگہ تاتہ پی گمنام یم

زما خان کبھی د زرہ سرہ دا عادت پی شانہ خون بدے  
چی د بشکو صفت کبھی ورتہ ناست پہ احترام یم

ساقی نیت دپی راتہ خراب دے کہ او بو کبھی تشہ نشہ  
خنگ پی ومہ پہ یو خا خکی ساقی ها غسپی پہ جام یم

ستاد مین پی پر مخ تگ دے پہ مزہ مزہ روان یم  
ہر قدم تکر پی خورمہ، غور چد لے کام پہ کام یم

نہ منصور خفہ کو مہ نہ جانان نہ صبر بدے شم  
سحر تانہ پہ سجدہ یم دا شنا چم کبھی ماہنام یم

بئڪلے مانہ نہ ھڀر پڻي لائراوسہ  
پہ ذرگي مي راور پڻي لائراوسہ

خواني ختمہ پت پتو نپے ختم تہ شو  
زمايار مانہ پت پڻي لائراوسہ

پوره کال تر منجھ تپرشو چلانہ شو  
خوا کڻي غلے مي تپر پڻي لائراوسہ

محبت کڻي دو سال پڻتنہ مہ کرہ  
ارمانونہ مي قتل پڻي لائراوسہ

دے  
يم چپران چي منصور روغ دے کہ پاگل  
چ وفائسي ژر پڻي لائراوسہ

درد چي دچا گوگل ته ونه رسي  
هغه به ستا وړبل ته ونه رسي

چي خپلي پښې ځان پسې خپله راښکي  
چري به نيد منزل ته ونه رسي  
او وايه ماله به خوب څنگه راشي  
سرچي مي ستا څنگ ته ونه رسي  
هغه به څه سروبي کم عقله ياره  
چي ستا په نوم مقتل ته ونه رسي  
شرط پرې کېدو او شناز ما غزل چي  
ستا د دې خپي کنځل ته ونه رسي

مړ به شي ستاد محبت نکات چي  
ستا لېوني اجملا ته ونه رسي



هَان به خيله د اير و غوندي ايرې کړې  
وه زړگيه چې د بنکلو تذکرې کړې

په آسمان باندې ورپېچي راخوړې شوې  
که حسين په سپين جين زلفي خوړې کړې

حکه اوس د غنم رنگونخوا کښې گورم  
د جهان بنکلو رشتې راسره پرې کړې

چې په بنکلو پسې گري بنکلي غواړي  
لپونيه مابه زر ، زرې ، زرې کړې

ملا وټيل شابه د ابل منصور په دارکړې  
چې جماعت کښې هې صنم ، صنم نغري کړې

# ”هاغه زور اشنا دې يم“

څنگه اوس مې پېژني  
بڼه په غور راوگوره

هغه زور اشنا دې يم  
موبن چې پت پتوڼې كړو  
تانه چې ورك شوه وم  
مانه چې ورك شوه وې

اوس دې خيال كښي راغلمه  
ستا جوړې يادېږني نه  
هاغه د روڼو ماښام!  
موبن چې اللهو به وې

بره د حجرې په گڼې  
موبن دواړه چې ناستبه وو

څنگه اوس خه پوه شوې  
اوس درته درياد شوم

پاسه را ترغاړه شه  
وه مانه روک شوي يه

هاغه زور اشنا دې يم  
هاغه زور اشنا دې يم

# قابلہ

---

پچی دچا زبہ ورتہ زبگے نہ بنکاری  
ہغہ سرے دسوزپد و قابل دے

پچی ہر یو بنکلی پسی ہے، ہے کبری  
زما زبگے دسوزپد و قابل دے

# انالمق

---

یو ویشتمہ کہ پئی کہ ہم انالمق ووپی  
یہ قسم پچی بہ پئی چتہ خلق یہ دارکری

منصور ہاغہ منصور نہ دے ہونہ  
پچی بے ستا غوندہ کسپی چتہ خلق یہ دارکری

جلیا شوم نه کرم سنگ ، مني اوکنه  
ماپه خپدغان پتنگ ، مني اوکنه

بغېر له تانه څنگه وه جاتانه  
د زړه محفل هې رنگ مني اوکنه  
چې ستا کوڅه پرې گل ورینه شوله  
زما د ویني رنگ ، مني اوکنه  
ماپه دهلي هم باچايي کړې ده  
زما د تورې شرنگ مني او کنه  
چې راگوزار شوم یار خندا کېني ووچې  
څنگه دسترگو جنگ مني او که نه  
چې پښتو کس مولار کېني څنگ پرېښود  
زموښ پښتو او ننگ مني او که نه

دا خو مني چې زه منصور ملنگ یم  
په هان زما قلنگ مني او که نه

# د وطن په نوم

وطنه ستاد د نگو غرونو نه زاک  
ستاد صحرا ستا ځنگلونو نه زاس  
ستاد وگړو سپینو زړونو زاس  
ستاد زلمو د همتونو نه زاس  
له تا لوگه له تا قربان وطنه

په مادهر وطن نه گران وطنه

زه ستا په خاوره زېږید لې یمه

زه ستا په خاوره لوبېدل لې یمه

ستا په نوم هر چا پېژندل لې یمه

تا په قدم قدم گټل لې یمه

وطنه

موږن یو په تاباندې ودان

سموړدې ستاوي گلستان وطنه

زه ستا صحرا په لندن نه ورکوم

خېبر په ملک د د بنمن نه ورکوم

زه ستا کوټه په گلشن نه ورکوم

پيټه د بېل په وطن نه ورکوم

رسوم بېرغ دې ترا سمان وطنه

اوچت دې ستاوي مدام شان وطنه

ستاھرہ لارہ امریکہ دہ ماتہ  
دجنت لارنخوستا کوخہ دہ ماتہ  
چچھرہ ژبہ دپی خوبزہ دہ ماتہ  
درقیب حکہ سترکہ سرہ دہ ماتہ

سندھ اوبلوچ، پنجاب افغان وطنہ

ماتہ دپی ٲول رونہ یوشان وطنہ

کہ ستا تور غردے کہ بولان دے

کہ تاترہ کہ کوهستان دے

کہ ستا سندور کہ ستابولان دے

ماتہ خو ٲول یوپاکستان دے

لتا لوگے بہ کرم چل ٲان وطنہ

اے د اقبال خوشحال رحمن وطنہ

ستا ٲہ نوم هر ٲائے کبھی سروریم

تاتہ معلومیم باٲوریم

ٲہ تا باٲلمہ سر منصوریم

ٲوله نرہ کبھی مشهوریم

ز ما خود غہ دے ارمان وطنہ

چچ دپی ناوین کرمہ ٲوانا وطنہ

په خپله باندې خپل کور کپلو وړان زما زړې کې  
پېدا نه کړو ديار زړه کې مې مکان زما زړې کې

ملگرو په خوبونو، په خيالونو کې مدام  
بنکل کې د جهان واره خوبان زما زړې کې  
دیدن له دې اشنا په ویرانو گوره دېره دے  
پرېښودے ستاد پاره گلستان زما زړې کې  
زما دا پښتنه ساده باده مینه ملگرو  
لاهو کړه په بناستو د ټول جهان زما زړې کې  
زما اشنا نادان دے په یوه باندې پوهېږي  
بېلے دے پته په خپل وېران زما زړې کې

زما منصور زړې د داررسي په شونډو بنکل کې  
بېلات کې د عشق په کوم میدان زما زړې کې

د فطرت د بنا سټونو طلب کار يم  
د سپرلي اوسرو کلونو طلب کار يم

زه په خوانه خواني دل کړم د وخت ژرندي  
نور ه بيا هم د جامونو طلب کار يم  
توروز لږ فودې ژوندون ماله ايرې کړو  
ستاد شونډو د سرو نو طلب کار يم  
د رقيب سره جنگونه مې يادېږي  
ستاد مينې د جنگونو طلب کار يم  
ما او تاجې پکني يو و که هغه وي  
زه په ويخه د خوبونو طلب کار يم  
چې مدام ماسره ستا په حائيو هادي  
ستاد ياد ستاد غمونو طلب کار يم

پس و امه کوه رقيب يوحلنه دے  
زه منصور يم د دارونو طلب کار يم



ماد و حشت په تورو شپو کښې سحر اونه لیدو  
یارې دکلي په کوټو کښې سحر اونه لیدو!

دیارد هجر په دیوه باندي مې ځان اوسپنه  
لکه پتنگ مې سرو لمبو کښې سحر اونه لیدو  
مانه د ژوند د بسکلا څه پته ده څه ته وايي  
ماد زندان تورو تیر و کښې سحر اونه لیدو  
په سپین رخسار باندي مې زلفي لکه شپې خورې  
نن مې دیار په انځو کښې سحر اونه لیدو  
بېگانه مې خوب کښې در قیب گرېوان تارتار کړو کله  
چاپه ریښورینو جامو کښې سحر اونه لیدو  
موبنه ه پکړې د ژوندون په هر ډگر او خورې  
موبنه په دې سپرو تندو کښې سحر اونه لیدو

# وصیت منصور

---

پچی کلہ مرشمہ زہ  
نوماپہ خاورو بنج کپئی  
کہ سوزوی می کلہ  
مہربانی اوکپئی دا  
زما د تن نہ زما زہ گے اوباسئی  
کہ بیا سوزپنمہ زہ  
خبر دے پروا نشته دے  
اوباسئی زہہ می حُکے  
زما خوب و ملگرو  
چرتہ ہفہ اونہ سوی  
پچی می پہ زہہ کبئی اوسی

دا وصیت دے زما

دا وصیت دے زما

یاد کیرنہ: دا پورتنہ آزاد نظم ما د اردو ژبئی دیو نظم پہ

خیال کبئی لیکلے دے۔

# سندره

---

خلق ورپسې تلي په اوښ به ټي سوره راوري  
اوس به مېلمنه راوري

موبن کور سمبال کړے دے

اوس به مېلمنه راوري زه ډېر خو شحالېن مہ  
زه ډنخو شحالې نه په جامو کښې ټم ټم مہ  
مخکښې به جنجيان وي اوښ به روستو کچاوه راوري  
اوس به مېلمنه راوري

موبن کور سمبال کړے دے

کله مېلمنه چې زمونږ کښنو وي پانگ کښې  
ناستی سهيلی به ورسره وي سنگ په سنگ کښې  
ټوک به ورله توره چاے، ټوک به ورله سنه راوري  
اوس به مېلمنه راوري

موبن کور سمبال کړے دے

وايي د ټوپي منصور ناوې خفه کښې مہ  
اوس به ډېر عالم راشي غلج شه ټر پښ مہ  
تاله به کوسي او مېن مال به سهره راوري  
اوس به مېلمنه راوري

موبن کور سمبال کړے دے

---



اجمل منصور

**Get more e-books from [www.ketabton.com](http://www.ketabton.com)  
Ketabton.com: The Digital Library**